

ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ ПРИВІТАВ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ:

— Харків — місто науки й молоді. Ми пишаємося нашими дітьми, їхніми успіхами, сміливістю братися за складне й перемагати. І я вдячний вам за те, що допомагаєте їм повірити у власні сили. Помічаєте здібності, заохочуєте спробувати, даєте знання, з якими можна втілити задумане.

Розумію, як важко після безсонної ночі зібратися й почати урок. Ви теж втомлюєтеся, переживаєте за рідних, потребуєте підтримки. Проте знаходите терпіння пояснити ще раз, вислухати, заспокоїти. Діти звертаються до вас за порадою, діляться своїми страхами, довіряють особисте. Ви приймаєте їхні переживання близько до серця й намагаєтеся допомогти кожному.

Ми будуємо підземні школи, облаштовуємо захищені класи. А діти приходять до вас. Чекають на зустріч з вами й учні,

яких навчаєте дистанційно. Попри відстань та обставини, ви знаходите спосіб зацікавити, пояснити незрозуміле, допомогти надолужити пропущене. Завдяки вашій праці батьки бачать, що син чи донька розвиваються й можуть здобути якісну освіту в рідному місті. У родини з'являється вагома підстава планувати життя вдома, в Україні.

Я хочу, щоб наші діти самі обирали, ким бути і про що мріяти. Війна не повинна вирішувати за них. Ви вчите їх думати самостійно, ухвалювати рішення та відповідати за свої вчинки. Від того, як вони скористаються вашими уроками, згодом залежатиме багато в нашій державі.

З Днем працівників освіти! Бажаю вам міцного здоров'я, щастя та якнайшвидшого, справедливого миру. Дуже хочу, щоб ви мали час для себе і близьких,



раділи своїй роботі та відчували, як високо її цінують.

Дякую за наших дітей!

ЗІ СВЯТОМ, ДОРОГІ ОСВІТЯНИ!

працівників освіти!

ДЯКУЄМО
ЗА ЗНАННЯ,
ЗА ПІДТРИМКУ,
ЗА МАЙБУТНЄ.



НАГАЛЬНІ ФІНАНСОВІ ТА ОБОРОННІ ПОТРЕБИ УКРАЇНИ

ПРЕЗИДЕНТ ВОЛОДИМИР ЗЕЛЕНСЬКИЙ
ПРОВІВ ЗУСТРІЧ ІЗ ГЛАВАМИ ДИПЛОМАТИЧНИХ
ПРЕДСТАВНИЦТВ КРАЇН — ЧЛЕНІВ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В УКРАЇНІ.

Президент розповів про важливу зустріч між командами України та Європейської комісії щодо покриття фінансових і оборонних потреб України на 2026–2027 роки.

— Є чітке розуміння поточної ситуації, наявного дефіциту ресурсів і шляхів вирішення проблеми. Ми розуміємо, які кроки можуть і будуть зроблені обома сторонами, і маємо для цього політичну волю. Дуже добре, що є розуміння щодо фінансування на 2026 рік, а також підтримки на 2027 рік, — наголосив Володимир Зеленський.

Глава держави також поінформував про успішне сьогоднішнє випробування української тактичної балістичної ракети FP-7.

За словами Володимира Зеленського, є й просування в розробці нашої системи антибалістичного захисту, де одне з ключових питань — фінансування. Однаково важливим воно є і для виробництва перехоплювачів для збиття російських реактивних дронів. Глава держави закликав підтримати спрямування 20 мільярдів євро, що не використані в межах програми SAFE, на оборонні проекти з Україною.

Під час спілкування з дипломатами говорили про шля-



хи максимально ефективною підтримки України на тлі ескалації з боку Росії перед початком зимового сезону.

Окремо йшлося про важливість ухвалення рішень, що стосуються реформ, і особливо тих законопроектів, які

потрібні для надання Україні необхідного фінансування. Президент зазначив, що наша країна робить усе можливе, але потрібно враховувати реалії воєнного часу, зокрема умови роботи парламенту.

ЗДАТНІСТЬ ВИТРИМУВАТИ ВІЙНУ НЕ МОЖНА СПРИЙМАТИ ЯК ЗГОДУ ЖИТИ В НІЙ

ОБОРОННІ ТЕХНОЛОГІЇ ПОТРІБНІ НАМ, ЩОБ ЗБЕРІГАТИ ЖИТТЯ. УКРАЇНА МАЄ
ПОСИЛЮВАТИ ОБОРОНУ Й ВОДНОЧАС ШУКАТИ ШЛЯХ ДО МИРУ, ЯКИЙ ЗАХИЩАТИМЕ ЇЇ
ВІД НОВОГО НАПАДУ, НАГОЛОСИВ ХАРКІВСЬКИЙ МІСЬКИЙ ГОЛОВА ІГОР ТЕРЕХОВ

Росія розв'язала цю війну і відповідає за її продовження. Саме на агресора має бути спрямований міжнародний тиск, зазначив мер:

— Я поважаю генерала Валерія Залужного та його внесок у захист України. І хочу сказати кілька слів щодо його останньої колонки, де йдеться про технологічний прогрес, який посилює тих, хто воює.

У Харкові ціну війни бачиш у зруйнованих будинках і в родинах, які втратили близьких. Війна забирає здоров'я, руйнує підприємства, позбавляє людей роботи. Ми допомагаємо їм вистояти. Але люди мають право на життя, в якому можна планувати завтра. Постійне виживання не може бути нормою, з якою Україна повинна змиритися.

Для мене логіка «партії війни» починається там, де війну приймають як безальтернативне майбутнє України. Я з цим не згоден. Здатність захищатися має служити збереженню країни та її людей. Ми боремося за можливість

жити у своїй державі, виховувати дітей і будувати майбутнє.

Бажання миру не потребує виправдань. В опитуванні Gallup, проведеному у квітні 2026 року, 66% опитаних українців висловилися за якнайшвидше завершення війни через переговори. Це свідчить про широкий суспільний запит на пошук миру.

Наші захисники й захисниці також мають право на мирне життя. На час із рідними, відновлення здоров'я, плани на майбутнє. Їхня мужність зобов'язує державу забезпечувати їх усім необхідним і використовувати кожен реальну можливість наблизити завершення війни.

Мир має спиратися на нашу оборонну спроможність і конкретні зобов'язання партнерів. Гарантії мають визначати, яку військову допомогу отримає Україна і як парт-



нери діятимуть у разі нового нападу. Таких умов потрібно домогтися, використовуючи військові, економічні та дипломатичні важелі.

Ще раз хочу повторити — нашу здатність витримувати війну не можна сприймати як згоду жити в ній. Ми прагнемо миру і добробуту.

ІГОР ТЕРЕХОВ: ХАРКІВ ПОКАЗУЄ СИЛУ ЄДНОСТІ

ХАРКІВ — ПРИКЛАД МІСТА, ЯКЕ ПОПРИ
ВІЙНУ ПРОДОВЖУЄ ПРАЦЮВАТИ,
РОЗВИВАТИСЯ І ГОТУВАТИСЯ
ДО НОВИХ ВИКЛИКІВ. ХАРКІВ ПОКАЗУЄ
СИЛУ ЄДНОСТІ, ЯКУ НЕ ЗЛАМАТИ,
ЗАЗНАЧАЄ МІСЬКИЙ ГОЛОВА
ІГОР ТЕРЕХОВ.

Про те, як місто вистояло, як сьогодні забезпечує свою стійкість та чому підтримка світу є ключовими для досягнення миру, Ігор Терехов говорив із литовськими журналістами:

— Україна мусить бути об'єднана. В усіх напрямках — від боротьби з корупцією і до мови та всього іншого. Харків сьогодні я назвав би найстабільнішим містом в Україні. У нас повна підтримка військових, це — наш святий обов'язок. У нас немає політичних майданів, релігійного або мовного напруження.

Харків називають столицею незламності. Від перших днів повномасштабного вторгнення місто залишається



одним із символів українського спротиву. Але, говорить Ігор Терехов, сьогодні важливо не лише вистояти, а й зберегти головне — внутрішню єдність:

— Україна об'єднана, і це однозначно. Моє глибоке переконання, що сьогодні нам ще більш потрібно об'єднатися для того, щоб досягти миру. Якщо ми будемо об'єднані, то нас неможливо зламати. Мені б дуже хотілося, щоб наші містичні сили прийшли до миру і не було війни. Це — головне.

Для Харкова питання миру не абстрактне. Місто щодня

живе під загрозою обстрілів, і його очільник наголошує: для припинення війни потрібні спільні зусилля не лише в нашій країні. Потрібно, щоб об'єднався весь світ.

Під час розмови іноземні журналісти розпитували і про те, як Харків вистояв у 2022-му та продовжує працювати в умовах повномасштабної війни. Говорили про безпеку дітей та підземні школи, підготовку міста до опалювального сезону й створення «енергетичного острова» — системи, яка має посилити стій-

кість Харкова в умовах можливих атак на енергетичну інфраструктуру.

Та якою буде прийдешня зима, за словами мера, значною мірою залежатиме від інтенсивності ворожих обстрілів:

— Ми не розуміємо, наскільки важкою буде зима. Це залежить не від нас, бо на сьогодні ми на 100 відсотків готові до проходження опалювального сезону. Але залежатиме від того, які будуть обстріли, чи буде енергетичне перемир'я, що саме буде руйнувати ворог.

ВЧИТЕЛЬ, ЯКИЙ ЗАВЖДИ ПОРУЧ

ТРАДИЦІЙНО У ПЕРШУ НЕДІЛЮ ЖОВТНЯ ЩОРІЧНО ВІДЗНАЧАЄТЬСЯ ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ. МІСТО ВІТАЄ ВИХОВАТЕЛІВ, ВЧИТЕЛІВ, ВИКЛАДАЧІВ, МЕТОДИСТІВ І ВСІХ ПРИЧЕТНИХ ДО ПРОФЕСІЙНОГО СВЯТА.

Сьогодні робота вчителя — це не лише уроки, оцінки та шкільні будні. Педагоги продовжують навчати дітей під звуки повітряних тривог і вибухів, працюючи в умовах війни. Школа змінилася, та незмінним залишається головне — вчитель, який поруч із дітьми.

— Школа — це живий організм, котрий змінюється завжди, — говорить вчитель української мови та літератури ліцею № 116 **Олена Надточий**. — Достатньо пригадати всі періоди, які ми останнім часом пройшли: коронавірус, війна, дистанційне і змішане навчання, можливість навчатися у метрошколі, яку ми всі — і діти, і батьки, і вчителі — дуже цінуємо. Отже, школа весь час змінюється, але діти завжди були і будуть прекрасними. Миру, перш за все миру і, звісно, здоров'я — те, що я бажаю кожному з нас.

— Працюю вже 23 роки, — ділиться вчитель інформатики ліцею № 150 **Ірина Молоткова**. — Ще у шкільні роки я уявляла себе викладачем. Закінчила фізико-математичний факультет. Повернулася до рідної школи і викладаю тут до цього дня. Мені дуже подобається



спілкуватися з молоддю і з ними рости. Я з ними молодію.

Для **Наталії Студенцової** школа стала справою всього життя. Учителька української мови та літератури присвятила роботі з дітьми 49 років:

— Зараз ми працюємо з дітьми XXI століття, і учні — зовсім інші особистості. Йдеться про тих дітей, які вже народилися в Україні, і багато хто з них говорить і мислить українською. Я отримую дуже багато СМС-повідомлень від дітей з-за кордону, які пишуть: «Щиро вдячні вам за те, що ми говоримо українською, грамотно пишемо». Для мене це найвищий респект. Молоде покоління вселяє

в нас надію на те, що Україна буде, що молоді люди зможуть багато зробити для держави, що повернуться ті, хто виїхав. Хочеться в це вірити.

— Працюю вчителем з 1999 року, і жодного дня не пошкодувала, — говорить вчитель англійської мови ліцею № 156 **Олена Курій**. — Діти надихають, з ними молодієш, з ними йдеш тільки вперед і ані кроку назад.

— Працювала вчителем понад 22 роки, а зараз більше 25 років — методистом. Моя робота полягає в тому, щоб надавати допомогу вчителям, директорам, заступникам директорів. У нас дуже творчі директори і вчителі, тому працювати з ними дуже цікаво, — ділиться методист відділу освітнього менеджменту управління освіти **Лариса Верба**.

— Працюю у школі 35 років. Сучасні діти більш серйозно ставляться до свого життя, до свого майбутнього, і конкретні питання завжди викликають у них справжній інтерес, — зазначає вчитель предмета «Захист України» ліцею № 142 **Олексій Світличний**. — Робота вчителя — почесна праця. До неї треба ставитися з відповідальністю, і усе, що можеш, віддавати дітям

Із професійним святом педагогів привітав мер міста **Ігор Терехов**:

— Сьогодні ви даруєте нашим дітям не тільки знання. Викладаєте в них частину свого життя, свого серця і душі. Дякую вам. Пишаюся вами. Слава вам! Слава Харкову! Слава Україні!

ХАРКІВ ГОТУЄТЬСЯ ДО СКЛАДНОЇ ЗИМИ

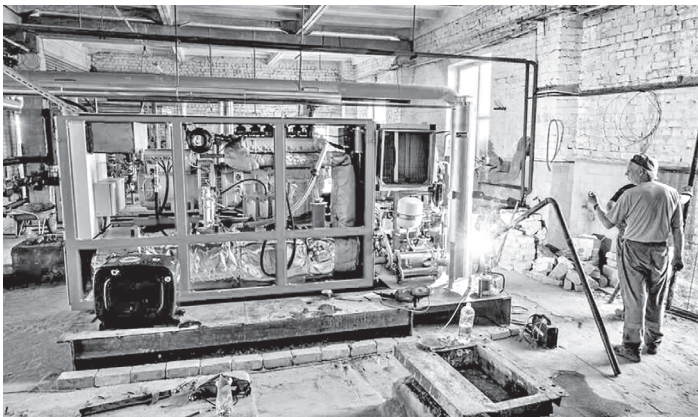
МАЙБУТНЯ ЗИМА МОЖЕ СТАТИ ДЛЯ ХАРКОВА ВИПРОБУВАННЯМ ВЖЕ ВКОТРЕ. МІСТО ГОТУЄТЬСЯ ДО МОЖЛИВИХ УДАРІВ ПО ЕНЕРГЕТИЧНІЙ ТА ТЕПЛОВІЙ ІНФРАСТРУКТУРІ Й ПРАЦЮЄ НАД ТИМ, ЩОБ НАВІТЬ ЗА СКЛАДНИХ УМОВ МІСЖАНЦІ ОТРИМУВАЛИ НЕОБХІДНІ КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ.

Харківський міський голова **Ігор Терехов** розповів журналістам з Естонії:

— Якщо не буде енергетичного перемир'я, про яке зараз говорять, то зима буде дуже важкою. Напередодні минулої зими я також попереджав, що буде дуже складно, і так насправді і сталося. Сьогодні ворог руйнує нам енергетичну інфраструктуру, б'є по тепловій, водопостачальній генерації, лишаючи містян без комунальних послуг. Так, ми пройшли дуже важку зиму. Було 50 атак по енергетичних й теплових мережах. Через влучання ми не мали жодного мегавата власної генерації. Були пошкоджені теплова інфраструктура, ТЕЦ. Минула зима пройшла дуже важко, але ми витримали. Що стосується прийдешньої зими, то готуємося, кожного дня працюємо для того, щоб послуги жителям міста були надані.

Харків намагається децентралізувати системи електро-, тепло- та водопостачання, аби цілі райони не залежали від одного великого джерела живлення. І така практика вже продемонструвала результат.

— Якщо у нас не було б «енергетичних островів», то минулу зиму ми не пережили б. «Енергетичний острів» — це автономія, власна невеличка генерація, заживлення невеликих котелень, завдяки якій люди отримують і енергопостачання, і теплопостачання, і водопостачання. Тому ми продовжуємо створювати «енергетичні острови».



► СИСТЕМИ БУДІВНИЦТВА ПОТРІБЕН ПЕРЕЗАПУСК

Зараз у Харкові перебуває приблизно 1 мільйон 400 тисяч жителів, 225 тисяч із них — вимушені переселенці. Значна частина людей втратила домівки через війну, тож питання житла залишається одним із ключових. На думку **Ігоря Терехова**, потрібна окрема державна програма будівництва:

— Моя позиція — це відповідальність держави. У нас переважна більшість людей, які переїхали з Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської, Дніпропетровської областей, з Нікопольського району. Але така ситуація склалася не тільки у Харкові. Тому сьогодні потрібно на державному рівні зробити програму будівництва, щоб перезапустити всю систему будівництва в країні.

Водночас масштаб відновлення міста потребує значних фінансових ресурсів.

Звісно, дефіцит бюджету міста сьогодні дуже великий. Наступного року він буде ще більшим за прогнозними по-



казниками Уряду. Сьогодні потрібно, щоб ми отримували і фінансову допомогу від наших міжнародних партнерів. Треба дуже збалансовано використовувати кошти державного і міського бюджетів.

► ЩОБ В УКРАЇНУ ПОВЕРТАЛИСЯ ЛЮДИ

У Харкові 160 тисяч людей залишилися без даху над головою, а 10 тисяч житлових будинків зруйновані чи пошкоджені. За роки повномасштабної війни місту вдалося відновити практично 4 тисячі будинків, наголошує **Ігор Терехов**:

— Люди не повертаються тоді, коли немає де жити, працювати, навчати дітей. Для нас дуже важливе повернення харків'ян і взагалі громадян України із-за кордону. Тому житло сьогодні потрібно відбудовувати.

І ще: для Харкова підготовка до зими — не лише забезпечення міста теплом, світлом і водою. Йдеться також про можливість зберегти комфортні умови для життя та для повернення тих, хто був змушений залишити місто.

ПІДТРИМКА ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ТА БУДІВНИЦТВО НОВОГО ЖИТЛА

ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНОПРОЄКТУ № 16096, ЯКИЙ АПМГ ПІДГОТУВАЛА СПІЛЬНО З НАРОДНИМИ ДЕПУТАТАМИ, ЕКСПЕРТАМИ, І ВЖЕ ПЕРЕБУВАЄ НА РОЗГЛЯДІ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ, ПРЕДСТАВИВ ГОЛОВА АСОЦІАЦІЇ ПРИФРОНТОВИХ МІСТ ТА ГРОМАД, МЕР ХАРКОВА **ІГОР ТЕРЕХОВ** НА ЗУСТРІЧІ З ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМИ ОСОБАМИ.

Серед пропозицій — у перші шість місяців після переміщення виплачувати допомогу без урахування доходів родини. Законопроект також передбачає рішення щодо оренди житла, роботи та підтримки людей, які потребують догляду.

Ігор Терехов наголосив, що компенсація за домівки, які залишилися на окупованих територіях або в зоні бойових дій, має дозволяти придбати житло за ринковою вартістю.

Мер також запропонував держпрограму будівництва нового житла з прозорою чергою та визначеними строками. Міста, за його словами, могли б надавати земельні ділянки й підводити комунікації.

Мер підкреслив, що ухвалення закону має супроводжуватися фінансуванням і зрозумілими правилами його виконання.





ЯКИХ ЗМІН ЧЕКАТИ У ЖОВТНІ?

У ДРУГОМУ МІСЯЦІ ОСЕНІ ВІДБУДУТЬСЯ ЗМІНИ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ВЗАГАЛІ ВСІХ УКРАЇНЦІВ. В КРАЇНІ ПОЧИНАЄТЬСЯ НОВИЙ ГАЗОВИЙ РІК. ПЕНСІЙНИЙ ФОНД ПЕРЕРАХУЄ СУБСИДІЇ НА ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН. ХАРКІВ РЕТЕЛЬНО ГОТУЄТЬСЯ ДО ЗИМИ. ТРИВАЄ ПРИЙОМ ЗАЯВ НА ОДНОРАЗОВУ ДОПОМОГУ «ЗИМОВА ПІДТРИМКА». УКРЕКСІМБАНК ПРИПИНЯЄ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВИПЛАТ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ. ПОВЕРТАЮТЬСЯ ПОВНІ ВИМОГИ ДО МАРКУВАННЯ ПРОДУКТІВ.

Ми зібрали максимум актуальної інформації. Розповідаємо, що зміниться найближчим часом і на що варто звернути увагу.

► НОВИЙ ГАЗОВИЙ РІК

Від 1 жовтня розпочинається газовий рік, який триватиме до 30 вересня 2027 року. Такі межі зазначені у календарі Оператора ГТС України. Для побутових споживачів газовий рік важливий насамперед через розрахунок плати за розподіл. Її визначають на основі обсягу газу, спожитого протягом попереднього газового року: цей показник ділять на 12 та множать на тариф відповідного оператора.

Таким чином, обсяг споживання з 1 жовтня 2025 року до 30 вересня 2026 року стане базою для розрахунків на 2027 календарний рік. Споживання протягом нового газового року, який починається цієї осені, за чинним порядком враховуватимуть вже під час визначення платежів на 2028 рік.

► ЖИТЛОВА СУБСИДІЯ НА ОПАЛЮВАЛЬНИЙ СЕЗОН

У жовтні починається опалювальний сезон 2026/2027. Для більшості отримувачів житлова субсидія буде перепризначена автоматично. Якщо ви вже отримуєте субсидію або на неопалювальний сезон вам було призначено субсидію в нульовому розмірі — додатково звертатися до Пенсійного фонду не потрібно.

Звернутися за призначенням допомоги необхідно, якщо:

- ♦ оформлюєте субсидію вперше;
- ♦ у призначенні субсидії на неопалювальний сезон вам було відмовлено;
- ♦ змінився склад домогосподарства або соціальний статус його членів;
- ♦ виникли інші обставини, що впливають на право на отримання субсидії.

Якщо подати заяву протягом двох місяців від початку опалювального сезону, субсидію призначать з жовтня 2026 року (але не раніше виникнення права на її отримання). Якщо звернутися пізніше — субсидію призначать з місяця подання заяви.

Подати заяву можна особисто у сервісному центрі ПФУ; поштою; онлайн через електронні сервіси Пенсійного фонду; через уповноважених посадових осіб органів місцевого самоврядування.

► ПРОГРАМА «ЗИМОВА ПІДТРИМКА»

До 30 жовтня приймають заяви на виплату «Зимової підтримки». Грошова допомога призначена для вразливих категорій населення, які проживають на прифронтових територіях, зокрема людей з інвалідністю,

самотніх пенсіонерів, переселенців, багатодітних сімей тощо. Розмір допомоги на проходження опалювального сезону 2026–2027 року — 19 400 грн — причому один раз на домогосподарство, а не на кожного його члена.

Обов'язкова умова — людина має на дату подання заяви фактично проживати в одній із громад, зазначених у програмі (у перелік входить і Харківська область), і ця територія не має бути тимчасово окупованою. Заяви можна подати до Пенсійного фонду; ЦНАПу; сільської, селищної чи міської рад. Їх приймають до 30 жовтня, але ПФУ просить не відкладати звернення на останній тиждень жовтня.

► ІГОР ТЕРЕХОВ: ПІДГОТОВКА ДО ЗИМИ НЕ ЗУПИНЯЄТЬСЯ НІ НА ХВИЛИНУ

Росія цілеспрямовано знищує нашу енергосистему, і питання, яким буде опалювальний сезон, є зараз одним з найголовніших. Харківські комунальники активно готуються до його старту та відпрацьовують різні сценарії, ураховуючи безпекову ситуацію, заявив міський голова Ігор Терехов в ефірі національного телемарафону.

— У підготовці до опалювального сезону ми не зупиняємося ні на хвилину. Вже дуже багато зроблено. Продовжуємо створювати «енергетичні острови», встановлювати блочно-модульні котельні та когенераційне обладнання, — зазначив Ігор Терехов.

Мер зауважив, що на проходження опалювального сезону суттєво впливатимуть безпекова ситуація та інтенсивність обстрілів.

— Зима буде важкою. Наш ворог заявляє, що прагне зруйнувати системи життєзабезпечення. Дуже складно передбачити всі наслідки можливих атак. Але я можу гарантувати, що всі наші комунальні підприємства працюватимуть цілодобово, щоб відновлювати пошкодження. Буде важко, проте я впевнений, що ми витримаємо та стало пройдемо опалювальний сезон, — підкреслив Ігор Терехов.

► УКРЕКСІМБАНК ПРИПИНИВ ОБСЛУГОВУВАННЯ ВИПЛАТ ПФУ

Від 1 жовтня Укрексімбанк припиняє співпрацю з Пенсійним фондом щодо обслуговування рахунків для виплат пенсій, житлових субсидій, пільг та інших державних соціальних виплат.

ПФУ рекомендував отримувачам до 15 вересня обрати інший уповноважений банк і подати заяву з новими реквізитами. Якщо людина цього не зробила, виплати здійснюватимуть через Укрпошту. Зміни стосуються лише способу надходження коштів і не означають скасування права на пенсію або соціальну допомогу.

► ДЛЯ СТУДЕНТІВ ВВОДЯТЬ НОВУ ДИСЦИПЛІНУ

З 1 жовтня студенти університетів та фахових коледжів вивчатимуть «Основи національного спротиву», що стосується всіх здобувачів вищої і фахової передвищої освіти незалежно від статі. Для студентів з особливими освітніми потребами, а також тих, чий релігійні переконання не допускають користування зброєю, передбачають інші освітні траєкторії оволодіння зазначеним предметом.

У МОН запевняють, що вивчення «Основа національного спротиву» не передбачає складання Військової присяги, прибуття до ТЦК та СП, перебування на полігонах Сил оборони, здобуття військово-облікової спеціальності і набуття статусу військовозобов'язаного.

— Йдеться про базові безпекові навички: розуміння сучасних викликів, дії в кризових ситуаціях, збереження життя та здоров'я і основи домедичної допомоги. У час, коли країна боронить свою незалежність, такі знання мають бути доступними для всіх студентів, — зазначив міністр освіти і науки України Оксен Лісовий.

► ЗМІНИ У МАРКУВАННІ ПРОДУКТІВ

З 1 жовтня виробники та імпортери повертаються до стандартних правил маркування харчових продуктів і кормів. Тимчасові спрощення, запроваджені на початку повномасштабної війни, скасовують. Тепер виробники та імпортери мають зазначати обов'язкову інформацію державною мовою, а дані на упаковці мусять точно відповідати фактичному складу продукції — зокрема щодо рецептури, харчової цінності та алергенів.

Продукція, промаркована за спрощеними правилами, залишатиметься в обігу в Україні до завершення її терміну придатності.

► ПЕРЕВОДИМО ГОДИННИКИ НА ЗИМОВИЙ ЧАС

Попри багаторічні дискусії про скасування сезонного переведення годинників, чинні правила залишаються без змін. Тож на нас чекає перехід на зимовий час. У ніч із 24 на 25 жовтня о 4:00 стрілки годинників потрібно перевести на одну годину назад — на 3:00. З гаджетами буде простіше. Більшість смартфонів, комп'ютерів та інших сучасних пристроїв змінять час автоматично, якщо в налаштуваннях правильно вказаний часовий пояс.

► ЯКІ СВЯТА НЕ МОЖНА ПРОПУСТИТИ

У другому місяці осені українці відзначають декілька найважливіших дат:

- 1 жовтня — День захисників і захисниць України, День українського козацтва;
- 4 жовтня — День вчителя в Україні, День територіальної оборони України;
- 27 жовтня — День української мови та писемності.



ПОЇЗД І АВТОБУС ЗА ОДНИМ МАРШРУТОМ

В УКРАЇНІ ГОТУЮТЬ НОВУ СИСТЕМУ ПЕРЕВЕЗЕНЬ. ПЕРШОЧЕРГОВІ МАРШРУТИ ПЛАНУЮТЬ ОРГАНІЗУВАТИ НАВКОЛО ХАРКОВА ТА ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА.

Залізничні вокзали в Україні поступово мають перетворитися з місць посадки виключно на поїзди на повноцінні транспортно-пересадочні вузли, де буде організована пересадка між залізничним та автомобільним транспортом.

Основна практична ідея проєкту полягає у скороченні часу пересадки та створенні єдиного маршруту для пасажирів. Автобуси повинні прибувати безпосе-

редньо до залізничних вокзалів, а їхній графік планують узгоджувати з часом прибуття та відправлення поїздів.

► ХАРКІВ СТАНЕ ОДНИМ ІЗ ПЕРШИХ ТРАНСПОРТНИХ ХАБІВ

На першому етапі для Харкова пропонується опрацювати автобусні сполучення з Дніпром, Павлоградом, Краматорськом, Слов'янськом, Ізюмом, Балаклією, Змієвом, Дергачами, Чугуєвом, Берестиним, Лозовою та Барвінковим.

Одним із ключових елементів проєкту має стати запровадження механізму наскрізного квитка Укрзалізниці.



Йдеться про можливість організувати поїздку різними видами транспорту як єдиний маршрут, а не купувати окремо залізничний та автобусний квитки і самостійно узгоджувати час пересадки.

ДОСТАТНЬО ЛИШЕ 10 ХВИЛИН



НАВІТЬ ДУЖЕ ПОВІЛЬНИЙ БІГ МОЖЕ БУТИ КОРИСНИМ ДЛЯ МОЗКУ — ВИСНОВКИ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Щоб отримати користь від бігу, зовсім не обов'язково бігти швидко. Нове дослідження показало: навіть 10 хвилин дуже повільного бігу можуть покращити настрій, увагу та роботу ділянок мозку, відповідальних за самоконтроль і прийняття рішень.

У дослідженні взяли участь 24 молоді здорові особи. Учасники двічі проходили тестування: одного дня 10 хвилин спокійно сиділи, а іншого — протягом 10 хвилин бігли на біговій доріжці у дуже повільному темпі 3–6 км/год.

Через 10 хвилин дуже повільного бігу респонденти повідомляли про кращий настрій, більшу бадьорість і приємніші емоційні відчуття, ніж після такого самого періоду спокійного сидіння.

Але зміни стосувалися не лише настрою. Учасники також проходили тест Струпа — завдання, яке перевіряє здатність концентрувати увагу, пригнічувати автоматичні реакції та швидко обробляти суперечливу інформацію.

Після бігу вони виконували те саме завдання швидше, що свідчить: тимчасове покращення виконавчих функцій мозку — здатності зосереджуватися, контролювати імпульсивні реакції та перемикаати увагу.

2026 РІК: ДЕ ЖИТЛО ПОДОРОЖЧАЛО НАЙБІЛЬШЕ

ЦІНИ НА ОДНОКІМНАТНІ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗРОСТАТИ, ПОВІДОМЛЯЄ КОМАНДА OLX НЕРУХОМІСТЬ, ЯКА ПОРІВНЯЛА СИТУАЦІЮ НА РИНКУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ЗА СЕРПЕНЬ 2026 ТА 2025 РОКІВ.

З даними, найсуттєвіше зростання медіанних цін зафіксували у Хмельницькому. За рік вартість однокімнатних квартир тут збільшилася на 20% — до приблизно \$44,7 тис.

Друге місце за темпами подорожчання посів Львів. Медіанна ціна квартири зросла на 19% і досягла \$77,2 тис.

Ще на 17% подорожчали однокімнатні квартири у Кропивницькому та Вінниці. Вартість житла в цих містах становила \$31,8 тис. та \$59,2 тис. відповідно.

В Одесі та Івано-Франківську ціни збільшилися на 16%. Придбати 1-кімнатну квартиру в середньому можна було за \$51,9 тис. в Одесі та за \$50,2 тис. в Івано-Франківську.

Ще в трьох обласних центрах медіанні ціни зросли на 13%:

Ужгород — \$78,3 тис.;

Тернопіль — \$52 тис.;

Суми — \$24 тис.



Саме Ужгород очолює рейтинг міст за медіанною вартістю 1-кімнатної квартири.

«КИЇВСТАР» ДЛЯ ДЕКОГО ПОДОРОЖЧАЄ

У КОМПАНІЇ ПОВІДОМИЛИ, ЩО ВАРТІСТЬ ТАРИФІВ ОНОВЛЮЄТЬСЯ ЧЕРЕЗ ТЕ, ЩО ВИТРАТИ НА ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ МЕРЕЖІ ЗРОСТАЮТЬ, ДОРОЖЧАЮТЬ ПАЛЬНЕ, ОБЛАДНАННЯ ТА ІНШІ РЕСУРСИ, ПОТРІБНІ ДЛЯ ЯКІСНОГО ЗВ'ЯЗКУ. ЧЕРЕЗ ПОВНОМАСШТАБНУ ВІЙНУ ДЛЯ СТАБІЛЬНОЇ РОБОТИ МЕРЕЖІ ПОТРІБНО БІЛЬШЕ РЕСУРСІВ, А ЛОГІСТИКА СТАЛА СКЛАДНІШОЮ.

Нова вартість тарифів почне діяти з 8 жовтня 2026 року. Зміни торкнуться лише частини абонентів.

Тим, кого стосується повідомлення, заздалегідь надішлють SMS і розкажуть про нові умови та додаткові можливості.

Якщо оновлені умови не підійдуть, можна вибрати інший тариф з актуальної лінійки. Також можна достроково розірвати договір відповідно до чинного законодавства.

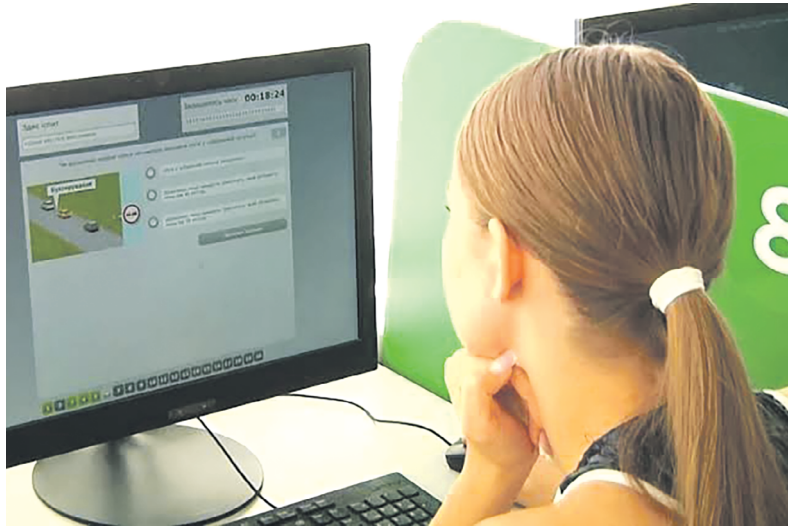


ОДИН ІЗ НАЙСУВОРИШИХ У СВІТІ

УКРАЇНА ПОСІЛА ДЕВ'ЯТЕ МІСЦЕ СЕРЕД 57 ДОСЛІДЖЕНИХ КРАЇН У МІЖНАРОДНОМУ РЕЙТИНГУ ІЗ НАЙВИЩИМ ПРОХІДНИМ ПОРОГОМ ТЕОРЕТИЧНОГО ІСПИТУ НА ВОДІЙСЬКІ ПРАВА.

Для успішного складання тесту потрібно правильно відповісти щонайменше на 18 із 20 запитань, тобто набрати 90%. За даними Visual Capitalist, які ґрунтуються на інформації AutoviaTest станом на липень 2026 року, прохідний бал в Україні є одним із найвищих.

Водночас дев'ята позиція не є унікальною для України: такий самий поріг мають ще 11 держав. Найвищий показник зафіксували у Греції. Там потрібно правильно відповісти на 29 із 30 запитань, що відповідає майже 97%. У Японії прохідний бал



становить 95%, а у В'єтнамі, Новій Зеландії та Австралії потрібно набрати 91%.

Водночас сам рейтинг порівнює лише прохідний відсоток і не зважає на складність запитань, кількість варіантів відповіді, тривалість тестування, розмір бази завдань чи вимоги до практичного іспиту. Тому показник у 90% не дозволяє безпосередньо визначити загальну складність отримання водійського посвідчення в різних країнах.

Реальна статистика українських сервісних центрів МВС показує, що скласти теорію з першої спроби вдається приблизно кожному п'ятому кандидату. У 2025 році з 638 071 проведеного іспиту успішний результат з першої спроби отримали 145 058 осіб, або 22,7%. На початку 2026 року цей показник залишався близьким до 20%.

ЯК У ХАРКОВІ ЗАОЩАДЖУЮТЬ НА МАТЕРІАЛАХ ДЛЯ БЛАГОУСТРОЮ

НА ПОЧАТКУ ЦЬОГО РОКУ СКП «ХАРКІВЗЕЛЕНБУД» ХМР ПОЧАВ ОБЛАШТОВУВАТИ ВЛАСНУ МАЙСТЕРНЮ. СЬОГОДНІ ТУТ ВЖЕ ПРАЦЮЮТЬ МАЛЯРІ ТА СТОЛЯРІ, ЯКІ ОБРОБЛЯЮТЬ І ФАРБУЮТЬ ДЕРЕВИНУ ДЛЯ БЛАГОУСТРОЮ ПАРКІВ ТА СКВЕРІВ ХАРКОВА.

Головна мета — заощадження коштів, розповідають на підприємстві.

— Замовлення цього десь на стороні значно дорожче, адже звертатимуся вірогідніше до приватного підприємця, котрий накручуватиме свою ціну, — зазначає речник СКП «Харківзеленбуд» Андрій Кравченко. — А тут ми працюємо якраз із вихідним матеріалом: закуповуємо звичайні бруси, звичайні дошки, після чого їх розрізаємо і готуємо так, як нам треба.

В майстерні вже є кілька виробничих ділянок, і зокрема — готової продукції. Сюди доставляють брус, який очищують, зашкурюють. Він тут сохне до кондиції, коли його можна фарбувати, а після забирають у фарбувальний цех.

Власне виробництво дозволяє також поекспериментувати і з кольорами деревини.

— Такий колір — у сквер «Саржин Яр», інший — у «Стрілку», далі — у Журавлівку, 23 Серпня, також є на Набережну, — демонструє різні зразки маляр СКП «Харківзеленбуд» Сергій. — Новий колір ми зробили і для скверу ДК ХТЗ. Пробуємо, фарбуємо. Подобається — все гаразд.

У подальшому тут планують встановити додаткове обладнання для обробки дерева, щоб утворити повний цикл виготовлення бруса, а також створити цех для зварювальних робіт. Окреме приміщення вже готують для роботи декораторів.

— Останні кілька років ми намагаємося презентува-



ти людям святкові декорації в різних тематиках, — каже Андрій Кравченко. — Робота вимагає і часу, і головне — приміщення, де можна робити. Бо наразі наші фахівчині працюють будь-де, де зручно. А тут вони матимуть можливість працювати в одному місці.

Таким чином у «Харківзеленбуді» сподіваються якнайбільше закривати потреби в матеріалах власними силами.

ВІРА ДІТЕЙ У НАШИХ ЗАХИСНИКІВ

УЧНІ 7-А КЛАСУ ХАРКІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 134 ХМР В КИЇВСЬКОМУ РАЙОНІ ПЕРЕТВОРИЛИ ДОПОМОГУ ЗАХИСНИКАМ НА СПІЛЬНУ СПРАВУ, ДО ЯКОЇ ДОЛУЧИВСЯ КОЖЕН. ВЗЯЛИ УЧАСТЬ В АКЦІЇ «ГЕРОЯМ СУЧАСНОСТІ» У НОМІНАЦІЇ «ВДЯЧНІСТЬ У ДІЇ».

Власноруч сплели маскувальні сітки, приготували й запакували сухий борщ, зібрали вітамінні набори з фруктами та медовими смаколиками, а кожну посылку доповнили дитячими малюнками. У таких пакунках для воїнів разом із корисними речами вирушили вдячність, турбота, добрі побажання та віра дітей у Перемогу і мирне майбутнє України.



Участь 7-А класу Харківського ліцею №134 Харківської міської ради Київський район в акції "Героям сучасності" у номінації "Вдячність у дії"

Учнів 7-А класу нагородили грамотами за участь у акції "Героям сучасності" у номінації "Вдячність у дії".

СПІВАЄ І ПРОСЛАВЛЯЄ МІСТО

УЧЕНЬ 4-А КЛАСУ ХАРКІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ № 12 ХМР ЯРОСЛАВ СЕРЕДІНОВ СТАВ ПЕРЕМОЖЦЕМ НА ВСЕУКРАЇНСЬКОМУ ФЕСТИВАЛІ «МИСТЕЦТВО ЄДНАЄ СЕРЦЯ».

Фестиваль проходив 26 вересня в мальовничому місті Яремче.

Ярослав продемонстрував найвищий рівень майстерності, вразив журі своїм талантом і здобув одразу два ГРАН-ПРИ! Попереду у хлопця творчі злети та підкорення нових мистецьких вершин.



Втрачене свідоцтво про право власності, реєстраційний № 2-94-3552 від 23.03.1994 р., видане Харківським міським центром приватизації державного житлового фонду на ім'я: Чугунов Валерій Якович, Чугунов Олександр Валерійович за адресою: м. Харків, вулиця Наталії Ужвій, будинок 60, квартира 115, **вважати недійсним.**

Втрачене свідоцтво про право власності на житло від 14.01.2003 р., реєстраційний № 5-03-239833, видане Харківською міською радою, Виконавчим комітетом Головним управлінням економіки та комунального майна, Управлінням комунального майна та приватизації, Відділом приватизації житлового фонду на ім'я: Карагдієва Валентина Федорівна за адресою: м. Харків, вул. Тимурівців, 36-А, кв. 79, **вважати недійсним.**

У НОВОБАВАРСЬКОМУ РАЙОНІ ОНОВЛЮЮТЬ ДОРОЖНІ АРТЕРІЇ

ХАРКІВСЬКІ ШЛЯХОВИКИ ВЗЯЛИСЯ ВІДНОВЛЮВАТИ ПОКРИТТЯ ОДНІЄЇ З ДОРОЖНИХ АРТЕРІЙ У НОВОБАВАРСЬКОМУ РАЙОНІ. РОБОТИ ПРОВОДЯТЬ НА ДІЛЯНКАХ, ДЕ ПОЛОТНО ЗАЗНАЛО НАЙБІЛЬШИХ ПОШКОДЖЕНЬ.

Наразі ямковим ремонтом не обмежуються. Дорогу відновлюють великими картами: старий асфальт відфрезерують, готують основу і укладають нове покриття. Саме такий підхід, кажуть фахівці, має забезпечити значно довший термін служби.

— Наше підприємство продовжує відновлювати асфальтобетонне покриття вуличної дорожньої мережі міста, — розповідає речниця КП «Шляхрембуд» ХМР Олена Мінакова. — Наприклад, у приватному секторі Новобаварського району на вулиці Лекторській була дуже стара дорога з вибоїнами, з ямами, тому зараз наші фахівці оновлюють асфальтобетонне покриття, щоб нарешті воно стало зручним й комфортним для проїзду. Площа ділянки складає майже 2 тисячі квадратних метрів. Тут залучена спецтехніка: гудронактор, асфальтоукладач, катки, асфальтовози, тож ідеться про доволі масштабну роботу. У приватному секторі чимало ґрунтових доріг, і тому в районі систематично виконується профілювання з відсіпанням асфальтобетонної



крихти. Такий метод вирівнює рельєф дороги, покращує її стан, дорога стає міцнішою.

У різних районах Харкова триває поточний ремонт і проїжджої частини, і внутрішньоквартальних доріг, і пішохідної інфраструктури. Зокрема, наразі відбуваються роботи на проспекті Героїв Харкова, на Клочківській, Котовій, Ощепкова, Фестивальній та інших вулицях міста.

— Також дуже уважно спостерігаємо за санітарним станом доріг і пішохідних зон, щоб усе було охайно і чисто. Наприклад, за минулу добу з вулиць міста було прибрано приблизно 200 кубометрів сміття, змету та опалого листя, — зазначає Олена Мінакова.

БІЛЬЯРД ЯК ПЕРЕЗАВАНТАЖЕННЯ

ОБТЯГНУТІ СУКНОМ СТОЛИ, НАТЕРТІ КРЕЙДОЮ КИЇ, РОЗТАШОВАНІ ТРИКУТНИКОМ БІТКИ — УСЕ ГОТОВО ДО ПОЧАТКУ БІЛЬЯРДНОГО ТУРНИРУ. ПРОТЕ ЦЕ ЗМАГАННЯ — ОСОБЛИВЕ.

Більшість учасників вдягнені у різні відтінки зеленого, адже тут грають ветерани російсько-української війни, військовослужбовці та представники сектору безпеки.

— Такий захід уже другий рік поспіль відбувається завдяки Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту ХМР і його директору Олександру Власенку. І йдеться більше не про спорт, а про вдячність і шану нашим захисникам й захисницям, — зазначає Почесний голова Федерації спортивного більярду в Харкові та Харківській області **Костянтин Сердюк**.

Грають як досвідчені спортсмени, так і ті, хто лише знайомиться з більярдом. Головне — не перемога, а атмосфера, яку створюють люди навколо, говорять учасники.

— Брав участь і минулого року, посіли почесне третє місце, — розповідає фахівець ДСНС **Петро Лашин**. — Віддав більярду багато років. Це насправді дуже цікава гра, усім її раджу.

Тут зібрався і своєрідний фан-сектор із тих, хто прийшов підтримати побратимів й друзів.

— Такі заходи дуже потрібні, — вважає лейтенант 302 зенітної ракетної Харківської бригади Андрій Винокуров. — Для хлопців ідеться про психологічне розвантаження плюс



можливість просто познайомитися один з одним й гарно провести час.

Окрім емоційного розвантаження, ветерани відзначають і важливість спорту для фізичної реабілітації. Серед учасників — зокрема, люди з ампутаціями. Ветеран війни Максим, який проходив службу у 53 окремій механізованій бригаді, розповідає: під час відновлення надавав перевагу тенісу, кросфіту і пауерліфтингу, адже спорт допомагає розслабитися.

— Наступив на протипіхотну міну, довга реабілітація, довге лікування, — ділиться хлопець. — Зараз вже вільний. Живу життя, розслабляюся. Кажуть, що коли ти граєш, то перезавантажуєшся. Взагалі ні. Розслаблення, сміх, азарт — і все, додому. Оп — і падаєш від втоми.

Цьогоріч спортсмени змагаються в індивідуальному та командному заліках, а на призерів очікують кубки та медалі.

ЩО РОБИТИ З ДИТИНОЮ В УКРИТТІ

ПОВІТРЯНІ ТРИВОГИ СТАЛИ ЧАСТИНОЮ НАШОГО ПОВСЯКДЕННОГО ЖИТТЯ, І НАВІТЬ НАЙМЕНШІ ДІТИ ВЖЕ ЗНАЮТЬ, ЩО ОЗНАЧАЄ СИРЕНА. У ТАКІ МОМЕНТИ ВАЖЛИВО НЕ ЛИШЕ ПОДБАТИ ПРО БЕЗПЕКУ, А Й ДОПОМОГТИ ДИТИНІ ЗБЕРЕГТИ СПОКІЙ. БАТЬКИ ЧАСТО ЗАПИТУЮТЬ: ЩО РОБИТИ З ДИТИНОЮ В УКРИТТІ, ЩОБ УНИКНУТИ СТРАХУ Й НУДЬГИ?

Ось практичні поради, які допоможуть організувати перебування в безпечному місці без стресу.

► ЯК ПІДГОТУВАТИ ДИТИНУ ДО ПЕРЕБУВАННЯ В УКРИТТІ

Передусім важливо пояснити, що укриття — це місце, де безпечно, а не покарання чи небезпечна ситуація.

Поговоріть спокійно, без емоцій, і розкажіть, що сирена означає сигнал, коли потрібно просто перейти в інше місце.

Що зробити заздалегідь:

- показати дитині, де саме розташоване укриття;
- пояснити, що там є світло, вода, люди;
- покласти до її рюкзака маленьку іграшку-комфорт або улюблену книжку.

Порада: для дошкільнят можна вигадати «гру у рятівників» — дитина допомагає збирати речі та «охороняє безпеку сім'ї».

► ЩО ВЗЯТИ З СОБОЮ В УКРИТТЯ ДЛЯ ДИТИНИ

Щоб перебування у сховищі було спокійнішим, складіть невеликий набір необхідного:

- пляшка води;
- перекус (печиво, яблуко, батончик);
- вологі серветки та сухі;
- змінна білизна й шкарпетки;
- маленька книжка або розмальовка;
- олівці чи фломастери;
- улюблена іграшка;
- телефон або планшет із навушниками;
- ліхтарик, павербанк.



Якщо дитина має особливі потреби, не забудьте про ліки, звичні сенсорні іграшки чи шумозахисні навушники.

Міська влада постійно працює над розвитком системи укриттів Харкова, адаптуючи її до умов війни. Міський голова Ігор Терехов нагадав, що з початку повномасштабного вторгнення одним із головних сховищ для харків'ян став метрополітен, який і сьогодні залишається ключовою захисною спорудою. Паралельно в місті облаштовують найпростіші укриття, значну частину з яких уже оснастили системою електронного доступу — вона автоматично відчиняє двері під час повітряної тривоги. Також у Харкові є безпечні зупинки громадського транспорту, і планується встановити додаткові захисні споруди в місцях масового відпочинку містян. Окремий напрям — підземні освітні простори, які за потреби слугують й укриттям.

► ЯК ЗАСПОКОЇТИ ДИТИНУ ПІД ЧАС ТРИВОГИ

Психологи радять насамперед зберігати спокій самим. Діти зчитують емоційний стан дорослих, тому ваша впевненість — найкращий «заспокоєний засіб».

Допомагають:

- обійми, теплий контакт;
- спокійний голос і лагідні пояснення;

- спільне дихання («вдих, як хвилька, — повільно вдихаємо, повільно видихаємо»);
- знайомі пісеньки або короткі казки;
- ритуал, наприклад гра «Рахуємо до 10 і уявляємо веселку».

Якщо дитина нервує або плаче — не соромте її. Відволікайте ніжно: покажіть, що зараз ви поруч, і це найголовніше.

► ЯК ОРГАНІЗУВАТИ ПРОСТІР В УКРИТТІ

Навіть кілька метрів можна перетворити на «домашній куточок».

Спробуйте:

- постелити ковдру чи каремат;
- поставити біля себе улюблену іграшку;
- створити «маленький табір»: розташуватися з дитиною, як у наметі.

Так вона почуватиметься у знайомому, безпечному середовищі, навіть якщо навколо незнайомі люди.

► ПІСЛЯ ВИХОДУ З УКРИТТЯ

Коли небезпека минає, обговоріть усе спокійно:

- запитайте, що дитині сподобалося;
- похваліть, що вона була хороброю;
- дайте зробити щось приємне, наприклад з'їсти улюблену страву або подивитися мультфільм.

Це закріплює позитивний досвід і формує відчуття контролю над ситуацією.

► МІНІ-ЧЕКЛИСТ: 5 РЕЧЕЙ, ЯКІ ВАРТО МАТИ НАПОГОТОВІ

Рюкзак із дитячими речами:

- вода та перекус;
- документи та аптечка;
- улюблена іграшка;
- розмальовка чи книжка;
- заряджений телефон або павербанк.

Перебування в укритті — випробування і для дітей, і для дорослих. Але, якщо підготуватися заздалегідь, можна перетворити навіть ці обставини на урок витримки, довіри й любові.

Пам'ятайте: дитині потрібні не ідеальні умови, а ваша присутність, спокій і тепло. Саме це робить укриття безпечним не лише фізично, а й емоційно.

КОЛИВАННЯ ЦІН В СЕРЕДИНІ ОСЕНІ

ПІСЛЯ СЕРІЇ ВОРОЖИХ УДАРІВ ПО СКЛАДАХ, РОЗПОДІЛЬНИХ ЦЕНТРАХ У ДЕЯКИХ СУПЕРМАРКЕТАХ З'ЯВИЛИСЯ ПОРОЖНІ ПОЛИЦІ. ПОПИТ НА ТОВАРИ ТРИВАЛОГО ЗБЕРІГАННЯ ЗРІС, А ПОКУПЦІВ ОХОПИЛА ЦІЛКОМ ЗРОЗУМІЛА ПАНІКА. ВСЕ ЦЕ ОЧІКУВАНО ПОЗНАЧИЛОСЯ НА ЦІНАХ.

Про те, що відбувається на продуктовому ринку і як змінюватимуться ціnnики в середині осені, — у прогнозі експертів.

► ЦІНИ ОГОВТАЛИСЯ

Незважаючи на складну ситуацію і прогнози, продуктові ціnnики досить швидко оговталися. Так, без обстрілів та ажіотажу вони були б, напевно, нижчими, але й зараз ситуація цілком прийнятна.

Місяць тому, ще до знищення складів, експерти прогнозували, що у вересні продуктові ціnnи в Україні продемонструють різноспрямовану динаміку: сезонні овочі та фрукти спробують утриматися на традиційних річних мінімумах, тоді як базові продукти (хліб, соняшникова олія, риба, м'ясо) цілком можуть подорожчати через загальну інфляцію. І те, що ці прогнози значною мірою здійснилися, говорить про стабілізацію ситуації.

Багато овочів та фруктів дійсно подешевшали, незважаючи на військові форс-мажори, про які було сказано вище. Тобто сезонність все ж таки перемогла. Наприклад, морква подешевшала на 20%, а яблука — майже на 40%.

Ціна на сир теж тішить. Що стосується продуктів, які подорожчали, то рекорд поставила соняшникова олія, яка подекуди додала 20%. Експерти кажуть, що підвищення ціни зумовлене комплексом глобальних та внутрішніх чинників, серед яких — світове зростання попиту, скорочення переробних потужностей через російські обстріли та загальна продовольча інфляція.

Додали в ціни цукор та борошно, що теж не дивує. Це продукти тривалого зберігання, попит на які злетів, і це не могло не вплинути на ціни. А ось ціни на гречку поки

що залишилися на місці. Можливо, тому, що вони вже й так досягли піку, і з такими цінами споживачі робити запаси не поспішають.

► ПРОГНОЗИ НА ЖОВТЕНЬ

На жаль, подорожчання неминуче, але воно буде нерівномірним. На ціnnики впливатимуть різні чинники, і в одних випадках переможе сезонність, в других — витрати на зберігання, в інших — вартість логістики і т. д.

Згідно з прогнозами, із найбільшою ймовірністю подорожчають яйця. Вже зараз вони додали понад 10% і, згідно з прогнозом заступника голови Всеукраїнської аграрної ради Дениса Марчука, найближчим часом подорожчають ще на 10–15%. Взимку пропозиція яєць традиційно скорочується, а собівартість збільшується разом із зростанням витрат на електроенергію.

На 7–10% може подорожчати м'ясо, на 5–7% — молочна продукція.

Хліб повільно, але невпинно дорожчає протягом року, і, на думку експертів, тут нічого не зміниться: ціни на хліб продовжать додавати 1,5–2% щомісяця. Не в силах змінити цю тенденцію навіть добрий урожай зернових, адже вплив на кінцеву ціну надає не лише зерно, а й вартість логістики, зарплати працівників. Особливо позначається на цінах вартість енергоресурсів: у хлібопекарському виробництві частка витрат на електроенергію дуже суттєва.

Що стосується овочів та фруктів, то тут новий урожай та його надходження на ринок стримують ціни. Набагато краща ситуація з яблуками: урожай 2026 року значно кращий за минулорічний. Але ближче до зими ситуація



зміниться: пропозиція скоротиться, додадуться витрати на сортування, зберігання та логістику овочів та фруктів. А попит тією чи іншою мірою почнуть закривати дорога теплична та імпортна продукція.

► У ХАРКОВІ

Як повідомили в Департаменті адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР, з липня в торговельних мережах Харкова зросли ціни на цукор (+15%), рис та пшоно (+13%), манку (+6%), гречку (+5%) й макаронні вироби (+4%). Також гречана крупа в середньому коштує 87,75 грн/кг, рисова довгозерниста — 63,05 грн/кг, рисова круглозерниста — 67,10 грн/кг, пшоно — 68,75 грн/кг, манна крупа — 34,20 грн/0,8 кг, цукор — 33,45 грн/кг, сіль кам'яна — 20,55 грн/кг, борошно пшеничне — 31,50 грн/кг, макаронні вироби (ріжки) — 37,80 грн/кг. Вартість 850 мл соняшникової олії становить 98,6 грн.

Також порівняно з липнем приблизно на 25% зростала ціна на курячі яйця. Зараз вони коштують від 75 до 95 грн/10 шт.

Гороскоп на 3 жовтня

Овен (21 березня — 20 квітня)
Намагайтеся контролювати свої емоції і не діяти за- надто різко у спілкуванні з близькими. Уникайте по- спіху в ухваленні важливих рішень, щоб не припусти- тися помилок. Вечір подарує можливість розслабитись у затишній обстановці.

Телець (21 квітня — 21 травня)
Гарний день для того, щоб спокійно завершити раніше розпочаті справи і навести лад. Не поспішайте, навіть як- що оточення буде підганяти вас або метушитися. Проявіть терпіння у фінансових питаннях.

Близнюки (22 травня — 21 червня)
На вас чекають хороші новини і приємні несподі- ванки у професійній сфері. Сприятливий день для по- шуку нових союзників та обміну досвідом. Намагай- теся не переоцінювати свої сили під час підписання документів.

Рак (22 червня — 22 липня)
Не покладайте на суботу завищених очікувань, нехай усе йде, як завжди. Зосередьтеся на рутинних завдан- нях й звичних обов'язках. Найкращий вечір для усаміт- нення та відновлення сил.

Лев (23 липня — 22 серпня)
Балакуєість може поставити вас у вкрай незручне ста- новище. Особливо щодо чужих таємниць, якими з вами поділилися, — не варто розповідати третім особам. Та- кож проявіть увагу до потреб близьких і друзів, а не за- микайтеся на власних інтересах.

Діва (23 серпня — 23 вересня)
Ваш ясний й холодний розум допоможе легко впора- тися зі складними завданнями. Вдалий день для плану- вання бюджету, аналізу інформації та наведення поряд- ку у дрібницях. Емоції не зможуть збити вас із правиль- ного шляху.

Терези (24 вересня — 23 жовтня)
Субота сприятлива для пошуку балансу, компромісів й ділових переговорів. Деся доведеться тактовно на- полягти на своєму, а деся — проявити гнучкість та ди- пломатію, щоб уникнути будь-яких конфліктів. В осо- бистому житті знайдіть час для щирої розмови. Вечір краще присвятити спокійному відпочинку без зайвих навантажень.

Скорпіон (24 жовтня — 22 листопада)
День обіцяє бути несподівано вдалим й плідним для роботи чи навчання. Вийде налагодити корисні зна- йомства і справити чудове враження на потрібних лю- дей. Неформальна ситуація допоможе вирішити давні суперечки.

Стрілець (23 листопада — 21 грудня)
Проявіть стриманість у висловлюваннях, щоб випад- ково не образити друзів. Можливі спонтанні поїздки або цікаві пропозиції, до яких треба дослухатися. Другу по- ловину дня проведіть у родинному колі.

Козоріг (22 грудня — 20 січня)
Зосередьтеся на довгострокових цілях й не відволікай- теся на пусті розмови. Чесність із самим собою убере- же вас від непотрібних витрат енергії. Надаючи поради друзям і знайомим, спирайтеся не на осяяння, яке може спасти на вас у таку мить, а на власний осмислений жит- тєвий досвід — він точно не підведе.

Водолій (21 січня — 18 лютого)
Відмінний день для творчості, пошуку нестандартних рішень й спілкування. Інтуїція підкаже, кому з оточен- ня справді можна довіряти. Уникайте перевтоми, більше відпочивайте на свіжому повітрі.

Риби (19 лютого — 20 березня)
Постарайтеся прислухатися до внутрішнього голосу і сигналів організму. Можливі приємні новини здалеку чи несподівані грошові надходження. Проведіть вечір за улюбленим заняттям, читанням книги.

БУКЕТИ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ: КРАЩІ КВІТКОВІ ІДЕЇ

ШКІЛЬНІ СВЯТА — ЦЕ НЕ ПРОСТО ДАТИ В КАЛЕНДАРІ. ЦЕ ПОДІЇ, ЯКІ ПАМ'ЯТАЄШ РОКАМИ. А ЩЕ ЦЕ ЧУДОВА НАГОДА ВИСЛОВИТИ ВДЯЧНІСТЬ ЛЮДИНІ, ЯКА ДЕНЬ У ДЕНЬ ДІЛИТЬСЯ ЗНАННЯМИ, ДОСВІДОМ І, ЩО ВАЖЛИВО, ТУРБОТОЮ. ВИБРАТИ БУКЕТ ДЛЯ ВЧИТЕЛЯ — СПРАВА ДЕЛІКАТНА. ТУТ ВАЖЛИВО НЕ ПРОСТО КУПИТИ «ЩОСЬ ГАРНЕ», А ПІДІБРАТИ КВІТИ, ЯКІ ПЕРЕДАДУТЬ ПОВАГУ, ВДЯЧНІСТЬ І ТРОХИ ТЕПЛА.

Головне правило — обирай серцем. У виборі квітів важливо враховувати не лише естетику, а й етичність. Найкраще обирати:

- ♦ троянди ніжних пастельних відтінків (персикові, кремові, світло-рожеві);
- ♦ хризантеми — символ поваги та довголіття;
- ♦ альстромерії — квіти дружби і вдячності;
- ♦ айстри — класика для Дня вчителя;
- ♦ гладіолуси — підкреслюють силу характеру;
- ♦ гербери — яскраві, позитивні, лаконічні.

Сезонні квіти завжди актуальні й гармонійні. Їхня природна краса наголошує на щирість намірів і дарує емоційну глибину. Вони чудово пасують до осінніх свят, мають щирі енергетику і легко ком- бінуються у живі композиції.

СИМВОЛІКА І ЗНАЧЕННЯ КОЛЬОРІВ У ШКІЛЬНОМУ БУКЕТІ

Кольори у квітковій композиції — це мова символів:

- ♦ жовтий — вдячність, тепло, соняч- ність;
- ♦ рожевий — повага, доброзичли- вість;
- ♦ кремовий і білий — щирість, чисто- та, добрі побажання;
- ♦ бузковий — інтелект, духовність;
- ♦ персиковий — делікатність і так- товність.

Уникайте занадто яскравих контрастів або драматичних кольорів (наприклад, темно-червоних чи чорних квітів), адже вони можуть не відповідати нагоді.

СУЧАСНІ ТРЕНДИ У ВИБОРІ КВІТІВ ВЧИТЕЛЮ

У сучасній флористиці для освітян па- нує тенденція до природності, лаконічної краси і персонального підходу. У моді — букети у крафтовому папері, композиції у коробках, асиметричні форми, осінні поєднання сезонних рос- лин, а також квіткові варіанти для дітей та учнів, піді- брані за віком і нагодою.

Світ флористики змінюється і розвивається. Серед трендів:

- ♦ моно-букети: стримані композиції з одного виду квітів;
- ♦ букети в коробках: естетика та зручність в одному;
- ♦ квіткові мікси з польових квітів і зелені;
- ♦ композиції з сезонних елементів із ягодами, тра- вами, гілочками;
- ♦ тематичні оформлення з додаванням листівок, стрічок, шкільної символіки.

Особливою популярністю користуються великі бу- кети для класного керівника — від усього класу. Це символ згуртованості та поваги.

КВІТКОВИЙ ЕТИКЕТ: ПОМИЛКИ, ЯКИХ ВАРТО УНИКАТИ

Букет — це емоція, але не забувайте про тактовність.

Чого уникати:

- ♦ надто романтичних квітів;
- ♦ різких ароматів;



- ♦ екзотичних, незнайомих квітів;
- ♦ темних і траурних кольорів.

Надто екзотичні квіти можуть бути не- доречними. Так само, як надто аромат- ні, — здатні викликати алергію. Квіти в темних траурних тонах краще залишити для інших випадків. Обирай щось тепле, ніжне, світле.

Уникайте надто дешевого вигляду — навіть якщо бюджет обмежений, краще обрати невелику, але акуратну компози- цію. Також не варто дарувати зів'ялі або неакуратно запаковані квіти — це точно не справить враження.

Ідеально — це знайти золоту середину. І в цьому допоможуть варіанти з індиві- дуальним оформленням.

Корисні поради:

— Додавайте листівку з теплим поба- жанням — це завжди вирашаний варіант.

Навіть найлаконічніший букет стає особливим, коли до нього додають щирі слова подяки. Листівка — це маленький, але важливий штрих, що надає подарунку емоційної глибини та людського тепла.

— Уникайте надмірної розкоші — краще стрима- ний, але витончений букет.

Педагоги цінують уважність і тактовність. Занадто пишні або пафосні композиції можуть бути недореч- ними — краще обрати елегантну класичну флористику, яка підкреслить повагу й делікатність.

— Зважайте на індивідуальність вчителя — його стиль, смаки, улюблені кольори.

Квіти — це персональний жест. Якщо ви знаєте, які відтінки або форми подобаються вчителю, скористай- теся цим: букет, створений з увагою до нюансів, сприй- мається як особистий подарунок, а не формальність.

У Харкові проаналізували ціни на квіти. Як зазначили в Департаменті адміністративних послуг та споживчого ринку ХМР, сьогодні троянди в середньому коштують від 65 до 150 грн/шт., хризантеми та еустоми — від 100 до 150 грн/шт., айстри — від 20 до 30 грн/шт. Ціни на квіткові композиції в кошиках залежать від розміру, кількості та видів рослин й стартують від 500 грн, на букети квітів — від 650 грн. Порівняно з аналогічним періодом минулого року вартість квітів зросла на 18–24%.